

Verksamhetsberättelse 2025

Kommunförbundet
Kalmar län

Innehåll

Inledning	3
Målbild.....	3
Hälsa, vård och omsorg.....	4
Socialtjänstens omställning	4
Samverkan mellan socialtjänst, skola och regionens hälso- och sjukvård.....	4
Kunskapsstyrning och kompetensförsörjning	5
Äldre	6
Kommunal primärvård	7
Skadligt bruk och beroende	8
Barn och unga.....	9
Stöd och service LSS.....	10
Unga, Utbildning och Etablering.....	11
Skolutveckling	11
AV-Media Kalmar län.....	12
Ungas uppväxt.....	14
Etablering	16
Folkhälsa.....	18
Livsmedel-, miljö- och hälsoskydd	18
Livsmedelsprojekt	18
Miljöprojekt.....	18

Inledning

Kommunförbundet Kalmar län är en samverkansplattform för kommunerna i Kalmar län, med fokus på det primärkommunala uppdraget inom skola, ungas uppväxtmiljö samt hälsa, vård och omsorg. Förbundet ansvarar dessutom för specifika projekt och för Miljösamverkan Sydost.

Genom att arbeta för förbättrad samverkan och med att stötta kommunerna i arbetet med att hitta sin gemensamma röst och arbeta utifrån det kommunala perspektivet så stärker förbundet sina medlemmars möjligheter att möta de utmaningar som ett föränderligt samhälle innebär.

Kommunförbundet Kalmar län har en strategisk inriktning med målbild och prioriterade samverkansområden för perioden 2024–2026. Med utgångspunkt från detta styrdokument har förbundet tagit fram en verksamhetsplan och budget för 2025.

En prioriterad fråga för 2025, som påverkade flera primärkommunala samverkansområden inom förbundet, var omställningen till den nya socialtjänstlagen samt God och nära vård och samverkan mellan kommunerna och regionen. Liksom God och nära vård kom omställningen till den nya socialtjänstlagen att beröra den sociala välfärden i stort, där samarbetet mellan olika samhällsaktörer behövde stärkas. Kommunförbundet Kalmar län stödde det länsgemensamma samverkansarbetet både inom kommunen, mellan kommunerna själva och mellan kommunerna, Region Kalmar län och Länsstyrelsen Kalmar län.

Andra prioriterade fokusområden inkluderade uppstarten av rektorsnätverket i Linnéregionen, som genomfördes i samarbete med Linnéuniversitetet och Skolverket, samt projektet OPIS 1.0, vars mål var att underlätta sysselsättning för personer med störst avstånd till arbetsmarknaden och som skulle avslutas under året. Vidare presenterades resultaten från den senaste LUPP-undersökningen (Lokal uppföljning av ungdomspolitik) och låg till grund för fortsatt utvecklingsarbete inom ramen för Ungas uppväxt.

Målbild

Kommunförbundet Kalmar län arbetar utifrån den övergripande målbilden:

Tillsammans skapar vi ett hållbart Kalmar län för våra invånare att växa upp, leva och åldras!

Hälsa, vård och omsorg

Socialtjänstens omställning

Skapa en gemensam bild av aktuellt läge och behov i länet

I februari genomfördes en länsdialog där flera tankar och önskemål kring vilket stöd som efterfrågas i omställningsarbetet framkom. Under hösten har fokus varit att förbereda arbetet med *Lärprocess Framtidens socialtjänst* som är ett koncept från SKR som genomförs av de regionala samverkansstrukturerna (RSS) där kommunerna löpande lär av varandra. Lärprocessen kommer att ge stöd till kommunerna för att leda omställningen på hemmaplan till en mer förebyggande, tillgänglig, jämlik och jämställd och kunskapsbaserad socialtjänst.

Samverkan mellan socialtjänst, skola och regionens hälso- och sjukvård

Arbetet som sker inom Läns gemensam ledning i samverkan mellan socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län (LGL)

Den tidigare *Gemensam plan för primärvård* har under remisshanteringen fått flera synpunkter och har därför omarbetats samt bytt namn till *Gemensam plan för samverkan (GPS)*. Under hösten har *Gemensam plan för samverkan* inom områdena barn och unga, psykisk hälsa samt äldre presenterats och förankrats i Regionalt ledningsforum och i presidiet för Läns gemensam ledning i samverkan (LGL). Båda forumen har ställt sig bakom planen.

En gemensam tjänsteskrivelse har tagits fram och planen är nu färdigställd. Nästa steg är den politiska processen för förankring och beslut i länets tolv kommuner samt regionen.

Under året har RSS deltagit på möte med LGL och Regionalt ledningsforum där den gemensamma systemledningen diskuterats.

Arbetsgruppen *Ordnat införande* startade sitt arbete i april och har under året haft flera möten. Gruppen består av 15 representanter från kommun och region med olika kompetenser och hålls samman av RSS och regionen. Arbetet fortlöper väl och präglas av god dialog.

Sammanfattande har vid flera tillfällen återrapporterat aktuella frågeställningar till beredningsgruppen inom Läns gemensam ledning i samverkan. Vid det senaste mötet i Läns gemensam ledning presenterades arbetet, och en gemensam workshop genomfördes för att bidra med inspel till processen.

Under arbetets gång har ett behov identifierats av en nulägesbeskrivning av den gemensamma primärvården och nuvarande arbetssätt. Planeringen är att detta genomförs som ett parallellt arbete till det ursprungliga uppdraget. En uppdragsbeskrivning för en läns gemensam arbetsgrupp kommer att tas fram av beredningen inom LGL.

Kunskapsstyrning och kompetensförsörjning

Samordna det regionala genomförandet av Yrkesresan

De fem Yrkesresorna har under året blivit fyra, då de två resorna inom funktionshinderområdet (myndighetsutövning och utförarverksamhet) har slagits samman.

De fyra Yrkesresorna har kommit olika långt i genomförandet, som också ser olika ut beroende på om de riktar sig till personal inom myndighetsutövning eller till utförarverksamhet. För att effektivisera hanteringen har RSS sedan oktober samlat projektledarskapet hos en och samma person.

Många medarbetare i kommunerna har skapat konton och påbörjat sina Yrkesresor. Inom Barn och unga finns 190 konton, Skadligt bruk och beroende har 70 konton och Funktionshinder drygt 1 300 konton. Inom Äldre pågår en inventering, och Yrkesresan kommer att riktas till länets cirka 200 enhetschefer och 5 000 medarbetare.

Ge stöd i att utveckla arbetet med individbaserad systematisk uppföljning

RSS har deltagit i SKR:s nätverk för uppföljning och analys och har därefter spridit information vidare till länets nätverk. Kommunernas läges- och behovsanalyser visar tydligt att individbaserad systematisk uppföljning är ett av de områden där behovet av stöd är stort.

Under stora delar av 2025 var RSS underbemannat, vilket påverkade möjligheten att utveckla ett övergripande arbete med individbaserad systematisk uppföljning. Arbetet har därför främst bedrivits i mindre omfattning inom de olika nätverken. Mer riktade aktiviteter inom området planeras i stället under 2026.

Ge kommunerna stöd i analys av resultaten från SKR:s nationella brukarundersökningar

Resultaten från 2024 års undersökningar presenterades i januari. På grund av personalbrist har en fördjupad analys av dessa resultat inte varit möjlig under året.

Framöver kommer SKR:s undersökningar att genomföras vartannat år i stället för årligen. Fler kommuner kommer att delta samtidigt, vilket frigör tid och resurser i kommunerna för att på egen hand analysera resultaten samt planera och genomföra förbättringsåtgärder.

Informera om kunskapsstöd och göra dem mer lättillgängliga för kommunerna

De nationella nätverk som RSS ingår i har prioriterats för att kunna omvärldsbevaka och förmedla kunskapen till länet. Detta sker kontinuerligt till de nätverk som RSS samordnar.

Ge stöd i att samordna resurserna mellan länets olika kommuner samt öka kännedomen och kunskapen om avtalssamverkan

Kommunernas läges- och behovsanalyser visar att avtalssamverkan mellan kommuner är ett område som behöver utvecklas i länet. Detta kommer att vara ett prioriterat utvecklingsområde under 2026, kopplat till omställningsarbetet inför den nya socialtjänstlagen.

Samverka med Länsstyrelsen Kalmar län och Region Kalmar län i frågor som rör våld i nära relation och vara kommunernas röst i samordningen mellan regionala och lokala aktörer

Samverkan med Länsstyrelsen och regionen har fortlöpt enligt plan. Under året har gemensamma behov av kompetensutveckling identifierats. För att möta dessa har Kommunförbundet, på

kommunernas uppdrag, tecknat tre samverkansöverenskommelser för utbildningar som genomförs under hösten 2025 och våren 2026:

- *Familjerättsligt arbete vid våld i nära relationer*: Tio medarbetare deltog i denna omfattande utbildning som pågick under hela hösten. Enligt deltagarna har utbildningen gett en fördjupad förståelse för våldets mekanismer och hur våldsutövande och våldsutsatthet påverkar föräldraförmågan. Utbildningen har även bidragit till ökad kunskap om hur utredningar och riskbedömningar inom det familjerättsliga arbetet kan genomföras tydligare och mer strukturerat.
- *Uppföljningsutbildning i metoden Samtal om frihet*: 30 medarbetare från länet deltar.
- *Metodutbildning i Samtal om våld*: 15 medarbetare från länet deltar.

Samordna länets nätverk för E-hälsa och Välfärdsteknik inom socialtjänsten för att möjliggöra erfarenhetsutbyte och sprida goda exempel

Nätverket har haft fyra träffar under året. Kommunal hjälpmedelssamverkan (KHS) har vid dessa möten träffat social- och omsorgschefer för att informera om det fortsatta arbetet med gemensam upphandling, inledningsvis av läkemedelsautomater.

Ett viktigt inslag i arbetet är erfarenhetsutbyte mellan kommunerna. Kalmar kommun har bland annat informerat om sitt arbete med AI för planering av bemanning inom vård och omsorg. Säker digital kommunikation (SDK) samt olika initiativ inom handslaget har också diskuterats.

Stödja kommunernas samverkan med Linnéuniversitetet kring Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) för sjuksköterskor

Nytt VFU-avtal har upprättats som gäller till våren 2027.

Representera länets kommuner i Regionala vårdkompetensrådet (RVKR)

RSS har deltagit vid tre samverkansmöten. Kompetensförsörjning och digital utveckling är de högst prioriterade områdena, vilka är högaktuella frågor inom länet.

Äldre

Bidra till utveckling av arbetet med individbaserad systematisk uppföljning

Under året har nätverket för verksamhetschefer inom äldreomsorg haft sex möten. En ny utvecklingsledare tillträdde i augusti, och under hösten har arbete pågått med att lära känna nätverket och de aktuella frågorna.

Inom ramen för omställningen till den nya socialtjänstlagen och arbetet med att utveckla en kunskapsbaserad äldreomsorg pågår utveckling av arbetssätt, bland annat för individbaserad

systematisk uppföljning och insatser utan individuell behovsprövning, i syfte att stödja verksamheternas fortsatta utveckling.

Ge stöd för utveckling av förebyggande och tidiga insatser

Under hösten har arbetet med den nya demensstrategin påbörjats, och en ny utvecklingsledare för demensstrategin tillträdde i oktober. I uppstartsfasen har två utbildningsdagar genomförts

med fokus på bemötande av personer med demenssjukdom. Knappt 500 medarbetare i länets kommuner deltog.

Under 2026 ska en handlingsplan för demensstrategin tas fram. Arbetet har inletts genom att en enkät skickats till verksamheter inom äldreomsorg för att kartlägga nuläge och behov av kompetensutveckling.

I arbetet med att utveckla förebyggande och tidiga insatser är teamsamverkan mellan kommunens hälso- och sjukvård och omsorg central, eftersom den möjliggör att risker kan identifieras i ett tidigt skede. Det kan till exempel handla om att upptäcka och förebygga undernäring eller trycksår. När teamet arbetar med beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom (BPSD) och rätt åtgärder sätts in, bidrar det till att främja den enskildes välbefinnande. Kommunförbundets roll i detta har varit att stödja kommunerna i deras arbete.

Kommunal primärvård

Synliggöra det kommunala perspektivet och hålla en gemensam strategisk riktning i samverkan med Region Kalmar län

Under rubriken *Samverkan mellan socialtjänst, skola och regionens hälso- och sjukvård* beskrivs arbetsgruppen *Ordnat införande*. Inom arbetsgruppen har en gemensam mall för riskbedömning tagits fram, där patientsäkerhet är en central del. RSS stödjer kommunerna i detta arbete, med särskilt fokus på att stärka den medicinska kompetensen.

En viktig frågeställning som har uppmärksammats i gruppen är avsaknaden av en gemensam definition av vad som avses med specialiserad vård. Detta är avgörande både för att möta den medicinska utvecklingen och för att säkerställa överensstämmelse med hemsjukvårdsavtalet.

Mot denna bakgrund planeras ett parallellt länsgemensamt arbete för att ta fram en nulägesbeskrivning av den gemensamma primärvården och nuvarande arbetssätt.

Bidra till utvecklingen av arbetet med individbaserad systematisk uppföljning

För att bättre kunna följa upp resultaten i kvalitetsregistren Senior Alert, Palliativregistret och BPSD samt säkerställa att rätt åtgärder sätts in, behöver arbetet bedrivas genom ett teambaserat arbetssätt mellan kommunens hälso- och sjukvård och omsorg.

Vad gäller teamsamverkan hänvisas till avsnittet under rubriken *Äldre*.

Bidra i omställningsarbetet till en sammanhållen planering mellan olika huvudmän och aktörer

I samverkan med regionen pågår ett gemensamt arbete inom ramen för *Sammanhållen planering – 1177* tillsammans med Inera. Länsgemensam ledning har fattat ett inriktningsbeslut om att arbeta för sammanhållen journalföring.

Kommundialoger har genomförts i varje kommun med fokus på information och dialog. Inera har även genomfört en digital dialog tillsammans med kommunerna. Samtliga kommuner har uttryckt en positiv inställning till det fortsatta arbetet. Mötena har varit givande och visat på en bred samsyn kring värdet av sammanhållen journalföring – för invånarens bästa.

Skadligt bruk och beroende

Förbereda inför de nya krav som kommer inom området samsjuklighet

Regeringen tillsatte i början av året en samsjuklighetsdelegation med uppdrag att ta fram konkreta förslag för hur reformen, utifrån den tidigare Samsjuklighetsutredningens betänkanden, ska kunna realiserars i lag. Delegationen avser att lämna förslag om reformens utformning senast sommaren 2026 samt förslag om förändringar i tvångsvårdslagstiftningen under 2027.

Länets kommuner och regionen är överens om behovet av att ta fram en gemensam samverkansmodell med fokus på samsjuklighet, i syfte att uppnå en mer samordnad vård, stöd och behandling som utgår från målgruppens behov. Detta är nu ett av de prioriterade arbetsområdena inom ramen för den samordnande gruppen för psykisk hälsa.

Under hösten genomfördes en kartläggning för att få en bild av hur kommunernas insatser för målgruppen ser ut i dag, i syfte att identifiera utvecklingsbehov som förberedelse inför införandet av samsjuklighetsreformen.

Öka socialtjänsternas följsamhet till evidensbaserade arbetsmetoder

Under året har fokus främst legat på kommunernas arbete med *Bostad först*, en rekommenderad boendeinsats vid hemlöshet. Cirka hälften av länets kommuner har under året ansökt om statliga medel för att kunna påbörja detta arbete. Genom RSS-nätverken har kommunerna även gett varandra stöd i arbetet med detta.

Samordna lokala behov av kunskap inom område Skadligt bruk och beroende

Lokala behov av kunskap har identifierats av länets kommuner enligt en framtagna modell och arbetsprocess. Behoven har sammanställts av utvecklingsledare och skickats vidare till SKR.

Dialog kring detta arbete har initierats genom två av RSS-nätverken: IFO-chefsnätverket samt nätverket för verksamhetschefer HSL, MAS/MAR (kommunal hälso- och sjukvård, Medicinskt ansvarig sjuksköterska, Medicinskt ansvarig rehabiliteringspersonal)

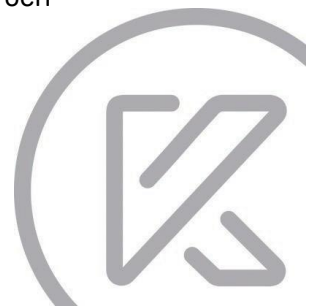
Projektleda Yrkesresan Skadligt bruk och beroende

Den första kursen inom denna Yrkesresa har publicerats, och tillgång till lärplattformen har gjorts möjlig för chefer och socialsekreterare. Ett utbildarteam har rekryterats och genomfört en uppstartsträff inför det första kurstillfället. Under våren har informationsträffar hållits inför höstens uppstart, både inom RSS befintliga nätverksstruktur och i möten med enhetschefer inom verksamhetsområdet.

Produktionen av kurserna har blivit något försenad. Det innebär att ett kurstillfälle genomförs som planerat under hösten 2025, medan resterande kurstillfällen genomförs under 2026.

Samordna och genomföra ANDTS-undersökningen regionalt i länet

ANDTS-undersökningen genomfördes som planerat under våren för elever i årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet. Länets kommuner medverkade i undersökningen, med undantag för Vimmerby. Kommunförbundet har samordnat genomförandet och under våren genomfört regelbundna träffar med kommunernas utsedda kontaktpersoner. Samordning och dialog med skolor och rektorer har varit av central betydelse för att möjliggöra genomförandet.

Resultatet av undersökningen presenterades av CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning) i slutet av november. I samband med detta arrangerade Kommunförbundet och Länsstyrelsen en heldag för yrkesverksamma inom området i Oskarshamn. Under dagen lanserades även Lärplattformen ANDTS, som ska fungera som stöd i kommunernas fortsatta arbete utifrån undersökningens resultat.

Barn och unga

Bidra till utvecklingen av tidiga insatser och förebyggande arbete

Verksamheter som arbetar med barn och deras familjer, både inom kommunerna och Region Kalmar län, är överens om att en gemensam samverkansmodell behövs för att tydliggöra när, var och hur samverkan ska ske. Syftet är att säkerställa att familjer får stöd i ett tidigt skede. Detta betonas särskilt i den framtagna Gemensamma planen för samverkan.

Ett omfattande förankringsarbete har genomförts i olika sammanhang, bland annat inom nätverk och lokala samarbetsgrupper. Kalmar län fungerar dessutom som så kallat "följelän" i ett nationellt projekt, där Västmanland får stöd i att införa en samverkansmodell på länsnivå.

Bidra till utvecklingen av Familjehemsvård och familjehemsplacerade barn

Överenskommelsen som rör barn och unga som vårdas utanför hemmet, liksom de praktiska anvisningarna för fysiska, psykiska och orala hälsoundersökningar av dessa barn, har reviderats. Dokumenten utgår nu helt från det kunskapsstöd som Socialstyrelsen har tagit fram (HälsaSAMS). Beslut om dokumenten beräknas fattas i januari 2026.

RSS har deltagit i nätverksträffar för familjehemsplacerade barn. Vid träffarna har det bland annat framkommit att den tidigare länsövergripande överenskommelsen om utbildning för blivande familjehem, *Ett hem att växa i*, behöver revideras. Detta arbete kommer att genomföras tillsammans med en utsedd arbetsgrupp.

Fortsätta arbetet med att hitta lämpliga placeringsformer för barn och unga med omfattande behov

Ett arbete har pågått för att identifiera en gemensam boendeform för barn och unga med omfattande behov. En målgruppsinventering och analys har genomförts. Den planerade fortsättningen innebär att se över möjligheterna för kommunerna att i större utsträckning köpa och sälja platser av varandra.

Samtidigt har en kommande lagändring avseende Hem för vård eller boende (HVB) aviserats, vilket innebär förändrade förutsättningar för kommunernas egna boenden. Mot denna bakgrund behöver arbetet med frågan om ett gemensamt boende pausas.

Samordna länets nätverk för Barns bästa i centrum (BBIC) och vara länk mellan kommunerna och Socialstyrelsen i frågor som rör BBIC

Kommunförbundet har deltagit i en av Socialstyrelsens samordnarträffar samt anordnat två fysiska och två digitala nätverksträffar i länet. Vid de fysiska träffarna har nätverket arbetat utifrån olika teman, exempelvis genom workshops om den nya socialtjänstlagen, med särskilt fokus på barns rättigheter och deras rätt till delaktighet.

Vara delaktig i det länsövergripande arbetet kring resultaten i Nationell uppföljning av socialtjänstens omställning (NUSO) med inriktning på barn och unga

Kommunerna har uttryckt att man i första hand vill analysera sitt eget material, och något gemensamt arbete kring NUSO har därför inte skett.

Stöd och service LSS

Vara en angelägen del av kedjan mellan lokal och nationell nivå i att bygga ny kunskap

Nätverket för verksamhetschefer inom LSS/Funk har haft fem möten under året. En ny utvecklingsledare tillträdde i augusti, och under hösten har arbetet fokuserat på att lära känna nätverket och dess verksamheter. Kunskap och information har förmedlats från nationell till lokal nivå, men också från lokal till nationell nivå.

Projektleda Yrkesresan inom funktionshinderområdet för utförare

Arbetet med att stödja kommunerna i uppstarten av yrkesresan för utförare inom funktionshinderområdet har pågått under året. Flera kommuner är i gång med BAS-spåret. Läs mer om Yrkesresan under rubriken Kunskapsstyrning och kompetensförsörjning.

Verka för att samtliga kommuner i länet medverkar i SKR:s nationella brukarundersökningar och ge stöd till analys av resultat

Arbetet med att utveckla kunskapen om den egna verksamheten pågår. Deltagande i brukarundersökningar och analys av resultaten är en viktig del i detta arbete. Utvecklingen av individbaserad systematisk uppföljning har påbörjats, och Kommunförbundet arbetar samtidigt med att ge verksamheterna ett gott stöd i processen. Detta utgör en central del av omställningen till den nya socialtjänstlagen.

Parallellt ses funktionsstödsomsorgen över för att utvecklas i linje med omställningen, där insatser utan individuell behovsprövning är ett betydande område att arbeta vidare med.

Under våren genomfördes en inventering av digitala arbetssätt och hur dessa kan bidra till att stärka verksamheternas arbete.

Leda dialogen kring gemensamma utmaningar såsom välfärdsbrott inom personlig assistans

Dialog och erfarenhetsutbyte har pågått under året kring välfärdsbrottslighet inom personlig assistans, men även kring välfärdsbrottslighet i ett bredare perspektiv. En genomgång har gjorts och verksamheterna har uppmuntrats att genomföra SKR:s utbildning *Kompassen* för att öka kunskapen om välfärdsbrottslighet.

Våld mot personer med funktionsnedsättning har också uppmärksammats och kommer att vara ett prioriterat område i det fortsatta arbetet.

Unga, Utbildning och Etablering

Skolutveckling

Samordna nätverket för ordföranden i kommunernas utbildningsnämnder

Nätverket bjuds in till två digitala träffar per termin med det huvudsakliga syftet att sprida och utbyta information om aktuella utvecklingsarbeten och processer.

Under våren bjöds utbildningsnämndernas presidier, tillsammans med länets skolchefer och elevhälsochefer, in till en träff för information och dialog om förutsättningarna för en gemensam samverkansmodell för barn och unga i länet. Föredragande var utvecklingsledare från den samordnande gruppen Barn och unga inom Läns gemensam ledning.

I oktober bjöds länets kommundirektörer, skolchefer och utbildningsnämndernas presidier in till en dag med temat *När rätt beslut känns fel*, om politiskt ledarskap i ljuset av den demografiska förändringen. Vid detta tillfälle medverkade SKR och presenterade ett nytt stödmaterial för beslutsprocesser. Även forskare från Centrum för kommunstrategiska studier vid Linköpings universitet deltog.

Båda dagarna var välbesökta och uppskattade, då de berörde högst aktuella ämnen som ansågs värdefulla att fördjupa sig i.

Delta i och vara en resurs för skolchefsnätverket genom att arbeta med beslutade uppdrag

Fokus under året har bland annat legat på att samordna resan till Skolriksdagen i Stockholm i maj. Arbetet har även omfattat uppstart och fortsatt samordning av Linnéregionens rektorsnätverk i samverkan med Linnéuniversitetet.

En uppföljning av satsningen, som numera benämns *Rektorsnätverk syd*, genomfördes vid terminsstarten hösten 2025 med representanter för deltagande rektorer från varje kommun. Då resultatet motsvarade syfte och mål beslutades om en fortsättning under 2026, under förutsättning att Linnéuniversitetet tilldelades finansiella medel från Skolverket. Detta blev också fallet.

Samordna elevhälsochefsnätverket

Arbetet med elevhälsochefsträffar har genomförts i form av två digitala träffar och en fysisk sammankomst, samtliga med god representation från länets kommuner. Träffarna har bland annat innehållit samverkansdialog med Länsstyrelsen i Kalmar län och Region Kalmar län samt fokus på omvärldsbevakning, gemensamma utvecklingsområden, kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte.

Parallellt har mindre arbetsgrupper bildats i samverkan med regionen. Dessa har bidragit till framtagandet av gemensamma riktlinjer för verksamheten *En väg in*, med planerad start hösten 2025, samt till vidareutveckling av arbetssätt inom logopedin.

Ett samarbete pågår mellan kommunernas måltidsverksamheter, elevhälsa samt regionens habiliterings- och dietistverksamhet med fokus på gemensamma riktlinjer för specialkost och anpassade måltider. Nätverket har även lämnat synpunkter på den gemensamma primärvårdsplanen.

Arbetet följs upp av en beredningsgrupp knuten till nätverket, som ansvarar för förberedelser inför träffar, deltagande i arbetsgrupper samt hantering av frågor från läns gemensam ledning.

AV-Media Kalmar län

Film för undervisning

Användningen av AV-Play har under året varit något lägre än föregående år, med i genomsnitt cirka 18 000 strömningar per månad. Filminköp har genomförts löpande och tack vare en förstärkt budget har katalogen kunnat utökas med fler titlar än tidigare år. Arbetet med att uppdatera inköpskriterier har fortsatt, både internt och i samverkan med andra mediecentraler.

Personal har deltagit i relevanta konferenser, leverantörsmöten samt BUFF Filmfestival i Malmö i syfte att omvärldsbevaka och stärka nätverk. Under året har även dialog inletts med filmregionerna för att underlätta inköp av lokalt producerad film.

AV-Media har deltagit i samarbetet Digital Kvart tillsammans med mediecentraler i södra Sverige. Genom samarbetet har tillgång skapats till filmer producerade av andra mediecentraler, samtidigt som AV-Media bidragit med en egen film om film som pedagogiskt verktyg i skolan, framtagen i samarbete med en lokal lärare.

Tillsammans med filmleverantörer har ett arbete inletts med en informationskampanj om upphovsrätt kopplat till filmvisning i skolan.

Inom ramen för Kommunförbundet Kalmar läns gränsöverskridande arbete har AV-Media även medverkat i utvecklingen av en lärplattform för ANDTS. Bidraget har bestått av inspelning, animation och redigering av utbildningsmaterial som används i plattformen.

Fortbildning

Vårens fortbildningsinsatser har i huvudsak kretsat kring filmprojektet Se – samtala – skapa, med temat *Förintelsen* riktat till årskurs 4–9. Syftet är att främja en kvalitativ och pedagogiskt förankrad användning av film i undervisningen, i linje med skolans styrdokument. Fortbildningen har genomförts i klassrummet tillsammans med både elever och lärare.

Ytterligare insatser har omfattat arbete med 3D-skrivare, programmering samt föreläsningar om generativ AI i skolan. Även studie- och yrkesvägledare har fått riktad fortbildning om AI:s möjligheter i yrkesutövningen. Vid Linnéuniversitetets nätverksträff *Digitala verktyg som del av yngre barns livsvärld och lärande* hölls en föreläsning om AI och 3D i förskolan. Under våren inleddes även ett nytt samarbete inom projektet Digital Kvart, där mediecentraler producerar korta fortbildningsfilmer för lärare.

Under hösten har filmprojektet vidareutvecklats och breddats från att tidigare ha riktat sig till årskurs 4–9 med fokus på *Förintelsen* till att omfatta hela F–9. För årskurs 4–6 har projektet kompletterats med ett nytt tema kring *Värdegrund*, och för årskurs 1–3 har temat *Forntiden* införts. Dessutom har ett bok- och filmprojekt erbjudits för förskolan, vilket ger även de yngsta barnen möjlighet att utforska berättande genom litteratur, film och skapande.

En föreläsning och workshop har genomförts för Linnéuniversitetets nätverk *Digitala verktyg som del av yngre barns livsvärld och lärande*, där bok- och filmprojektet för förskolan samt ett 3D-projekt presenterades.

Efterfrågan på föreläsningar och workshops om generativ AI i skolan har fortsatt att öka. Det som inledningsvis riktade sig till grundskolans pedagoger omfattar nu även fritidslärare, studie- och yrkesvägledare, Komvux och gymnasieskolan, vilket visar på ett brett och växande behov av kompetensutveckling inom området.

Ett samarbete kring teknik och återbruk har initierats, där digital utlåningsutrustning kombineras med återbruksmaterial. Satsningen riktar sig till pedagoger i förskolan och ligger i linje med ett STEM-inriktat arbetssätt där hållbarhet, kreativitet, teknikförståelse och problemlösning förenas i praktiska aktiviteter.

Arbetet med programmering har också utvecklats vidare med tydligare progression för att möta elevernas behov från förskola till högre årskurser. I samband med detta har nya och mer ändamålsenliga robotar köpts in.

Under hösten har dialog inletts med områdesgruppen för hälsa, vård och omsorg om att erbjuda fortbildning inom äldreomsorgen. Projektet omfattar utveckling av en plattform med film- och digitalt utbildningsmaterial samt utbildning för personal i både plattformens användning och i att stödja äldre i bruket av digital teknik.

Utlån av digital utrustning

För att möta den ökade efterfrågan på iPads har beslut fattats om att utöka antalet inför kommande läsår. Även efterfrågan på 3D-skrivare har varit hög, vilket har lett till investering i en ny skrivare samt en översyn av möjligheterna att ersätta äldre utrustning. Utlåningen av robotar, såsom Bluebot och Dash, har också varit omfattande.

För att kunna erbjuda både modern och flexibel utrustning har ytterligare iPads och robotar av olika modeller samt kompletterande tillbehör införskaffats, i syfte att möta varierande pedagogiska behov.

Webbplatsen avmkl.se

Arbetet med att uppdatera samtliga webbsidor slutförts, ett arbete som påbörjades i slutet av 2024. Förutom genomgång, uppdatering och vidareutveckling av befintliga sidor har även nya sidor tagits fram för att presentera kommande projekt och aktiviteter inför nästa läsår.

Nätverket Splitvision

I januari genomfördes ett digitalt nätverksmöte med fokus på kommunernas organisering av digitala nationella prov. I maj hölls ett fysiskt möte med inriktning på organisering kring Google och Microsoft samt diskussioner om Copyswedes utskickade avtal och dess konsekvenser. Under höstterminen genomfördes ett möte, där representanter från nätverket för dataskydd medverkade. En presentation gavs om nuläget avseende GDPR, och Kalmar kommun redogjorde även för sitt arbete med AI. I december avslutades året med ett digitalt möte med fokus på e-tjänster.

Information om våra tjänster och dialog angående våra erbjudanden

AV-Media informerade om sin verksamhet på ett skolchefsmöte i början av året. Därefter har tre kommundialoger genomförts i Mönsterås, Mörbylånga och Emmaboda. Ambitionen är att under våren 2026 genomföra motsvarande dialoger i övriga kommuner.

Nyhetsbrev har skickats ut månadsvis med filmtips samt information om utbildningar och nätverksträffar. Sociala medier har även använts för att lyfta nya och aktuella filmer samt för att

delat inlägg från genomförda aktiviteter i skolorna.

En riktad satsning har inletts för att öka användningen av AV-Play och övriga tjänster inom gymnasieskolan. Under hösten genomfördes även ett möte med Kalmar kommuns IT-pedagoger, med fokus på hur AV-Media kan stödja deras arbete och på information om verksamhetens tjänster.

Samarbete med Linnéuniversitetet

Lärarstudenter från Linnéuniversitetets utbildningsprogram för förskola, F-3 samt 4-6 har under året genomgått en fortbildningsinsats hos AV-Media. Syftet var att stärka studenternas kompetens i att använda digitala verktyg på ett pedagogiskt och språkutvecklande sätt i undervisningen. Utbildningen innehöll praktiska moment där studenterna skapade berättelser med stöd av AI, vilka därefter gestaltades i form av animerad film. På så sätt utvecklades både digital och kreativ förmåga i ett pedagogiskt sammanhang.

AV-Media är fortsatt delaktiga i Linnéuniversitetets nätverk *Digitala verktyg som del av yngre barns livsvärld och lärande*. Nätverket har bidragit till närmare kontakt med verksam personal, vilket har stärkt idéutbytet och skapat förutsättningar för framtida samarbeten.

Ungas uppväxt

LUPP 2024 - analys, spridning och fördjupning

Fördjupning och lansering av enkäten LUPP (Lokal uppföljning av ungdomspolitik) har varit en central del av arbetet under 2025. Kommunförbundet har tillsammans med analys- och rapportleverantören Ramboll haft en nära dialog med länets kommuner kring vidareutvecklingen av LUPP-dashboards för att bättre möta lokala behov. Ramboll har även genomfört fördjupade dialoger med samtliga kommuner, vilka låg till grund för kommunvisa rekommendationer i samband med leveranserna. Den regionala lanseringen av LUPP genomfördes i mars.

LUPP-resultaten har även kopplats till skolans läroplan genom ett samordnat arbete av Kommunförbundet. Syftet har varit att förankra resultaten i undervisningen genom kopplingar till flera ämnen och skolans värdegrundsarbete. Ett särskilt pedagogiskt underlag med konkreta lektionsidéer har tagits fram för lärare.

Under året har dialoger förts med Campus Västervik och Linnéuniversitetet om möjlig fördjupning av LUPP-resultaten, med fokus på ungas självupplevda psykiska hälsa och tydliga könsskillnader inom områden som hälsa, framtidstro och skolnöjdhet. Region Kalmar län involverades under hösten, men tillgängliga projektmedel bedömdes inte kunna användas för forskning. Arbetet med att identifiera möjliga vägar framåt fortsätter under 2026.

Barn- och ungdomsnätverket har under året tagit fram och vidareutvecklat en regional handlingsplan kopplad till LUPP-resultaten. Handlingsplanen samlar identifierade behov i länets kommuner och omsätter dem i gemensamma regionala insatser. Planen utgår från områdena samhälle och demokrati, hälsa, skola, fritid och framtid samt knyter an till RUS, Agenda 2030, barnkonventionen och de nationella jämställdhetsmålen.

Anpassad LUPP

Anpassad LUPP genomfördes för första gången och gav regional kunskap om unga med

intellektuell funktionsnedsättning. Internationella funktionsrättsdagen uppmärksammades genom en regional konferens om makt, möjligheter och meningsfull delaktighet, i samverkan med Länsstyrelsen, Kalmar kommun, Linnéuniversitetet och Funktionsrätt Kalmar.

Lärplattform inom ANDTS

Arbetet med en digital lärplattform inom ANDTS (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar) påbörjats i samverkan med Länsstyrelsen, regionen och kommunerna. Projektet samordnas inom Kommunförbundet via en gemensam struktur mellan *Ungas uppväxt* och *Skadligt bruk och beroende*, med syfte att samla kunskap, statistik och lokala exempel i ett stöd som stärker det förebyggande arbetet.

Under hösten lanserades den första modulen, *S – Spel om pengar*, i samverkan med bland annat Kalmar kommun och AV-Media. Lärplattformen är framtagen för att vara användarvänlig i kompetensutveckling och arbetsplatsträffar, och innehåller reflektionsfrågor samt konkreta verktyg för praktiskt arbete.

UngNytt Kalmar län

Kommunförbundet sammanställer informationsunderlag som kommunerna kan publicera på sina egna webbplatser. Under året deltog åtta av länets kommuner i insatsen. Verktøget fungerar både som informationskanal och som stöd för att stärka ungas rätt till delaktighet och inflytande.

Insatsen är även en direkt åtgärd kopplad till LUPP-resultaten, som visar en minskad upplevelse av möjlighet till påverkan bland unga. Arbetet kommer att förstärkas under kommande år.

Ungas egna organisering – regionalt ungdomsforum

LUPP-resultaten visar att andelen unga som upplever möjlighet att påverka i sin kommun har minskat. Detta understryker behovet av att omsätta ambitioner i konkreta strukturer för delaktighet, återkoppling och inflytande. Därför har planering och uppbyggnad av ett regionalt ungdomsforum genomförts i samverkan med unga och länets kommuner.

Den första träffen ägde rum under hösten i samarbete med Sveriges ungdomsråd. Syftet med dagen var att skapa möten över kommungränserna, stärka ungas delaktighet och lägga grunden för fortsatt regional samverkan. Ungdomar från fem kommuner deltog. Arbetet fortsätter under kommande år med ambitionen att utveckla nätverket och genomföra fler träffar.

Länssamverkan Kalmar län Barn och unga

Den regionala samverkan mellan Region Kalmar län, Länsstyrelsen och Kommunförbundet har fortsatt genom lokala barnrättsdialoger. Dialogerna visar att kommunerna bedriver ett omfattande arbete, men att det finns behov av ytterligare stöd när det gäller struktur, mandat och synlighet.

Under våren erbjöds samtliga skolor i länet en digital föreläsning, *Från en kille till en annan*, med Atilla Yoldas. Föreläsningen har visats 581 gånger och kompletterades med faktamaterial och diskussionsunderlag som publicerades på Kommunförbundets webbplats som stöd för det lokala arbetet.

Barnkonventionens dag uppmärksammades genom en digital konferens med fokus på barns rätt till information och att bli lyssnade på, med inslag från forskning, praktik och lokalt ungdomsinflytande.

Etablering

Nätverk och samverkan

Arbetet med att arrangera träffar för länets nätverk har fortlöpt på ett bra sätt. Inom ramen för KAA-arbetet har kontakt etablerats med motsvarande nätverk i Kronobergs län, och en gemensam träff genomfördes under hösten som ett första steg i att samordna resurser även över länsgränserna. Träffen genomfördes med gott resultat och samlade 32 deltagare från 17 av länens sammanlagt 20 kommuner. Goda exempel från båda länen delades och låg till grund för dialog och gemensamt lärande.

Nätverket med arbetsmarknadschefer har under året deltagit i arbetsgrupper som identifierat framtida kompetens- och arbetsmarknadsbehov som olika projekt kan bidra till att möta. Samverkan har även inletts med verksamheter på Gotland. SKR har dessutom medverkat vid flera av årets träffar i syfte att bidra med nationella perspektiv, erfarenhetsutbyte och aktuell information.

SYV-nätverket genomförde under hösten 2025 en kompetensutvecklingsdag i samverkan med Skolverket, med fokus på att stärka studie- och yrkesvägledarnas yrkesroll.

OPIS 1.0 (Offensiv Progression för Individ i Samverkan)

Pilotprojektet, finansierat av Arbetsförmedlingen, genomfördes i fem av länets kommuner mellan 1 september 2024 och 28 februari 2025 men avslutades i förtid då Arbetsförmedlingen beviljades ett ESF-projekt för fortsatt arbete. Projektets syfte var att utforska nya metoder för att underlätta inträde och etablering på arbetsmarknaden för arbetssökande som befinner sig långt ifrån denna. Projektet syftade också till att utveckla ett gemensamt och mer proaktivt arbetssätt för samplanering och koordinering av insatser för deltagarna. I varje medverkande kommun arbetade en till två projektmedarbetare som höll i det lokala arbetet.

Kommunförbundet samordnade projektet på länsnivå genom regionala samverkansstrukturer, där två olika forum – projektgruppen och styrgruppen – fungerade som plattformar för samverkan mellan kommunerna och Arbetsförmedlingen på regional nivå. Som en del av arbetet togs även en slutrapport fram, där projektets verksamhet och resultat redovisades. I rapporten lyftes dessutom erfarenheter från pilotprojektet, bland annat i form av utmaningar, framgångar och möjligheter.

SIA (Samverkan inkludering och anställningsbarhet)

Samordna länsövergripande samverkansstrukturer

Kommunbesök har genomförts med fokus på uppföljning av projektet på lokal nivå. Samtalen har berört vilka nyttor och lärdomar kommunerna har dragit av projektet, vad som har implementerats i ordinarie verksamhet, vilken kompetens som tas vidare samt vilka utmaningar som kvarstår. Även frågor om målgrupper, resultat och utvecklingen av den lokala samverkan har diskuterats.

Ett genomgående resultat från de besökta kommunerna är att den regionala samverkan upplevs som mycket värdefull. Detta gäller särskilt på chefsnivå, där samarbetet med kollegor i andra kommuner beskrivs som ett viktigt stöd. På handläggarnivå lyfts erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande fram som centrala delar, ofta beskrivna som ett fungerande "sparringpartnerskap".

Projektets slutkonferens bidrog till spridning av projektets resultat och erfarenheter samt till

fortsatt dialog om framtida samverkan efter projektets avslut.

Utveckla den lokala samverkansstrukturen

Kommunerna beskriver att den lokala samverkan har stärkts under projektets genomförande. Samtidigt lyfts utmaningar, särskilt i samverkan med skolan och i arbetet med ärenden inom det kommunala aktivitetsansvaret. Från arbetsmarknadssidan framhålls att avsaknaden av ett tydligt överlappande ansvar i vissa fall leder till att ärenden överförs mellan aktörer, vilket skapar friktion och riskerar att påverka individerna negativt.

Den mest påtagliga förstärkningen av samverkan har skett mellan arbetsmarknadsverksamheter och enheter för ekonomiskt bistånd. Eftersom projektets målgrupp till stor del består av personer med ekonomiskt bistånd framstår denna utveckling som naturlig. Samarbetet beskrivs som framgångsrikt och projektet bedöms ha bidragit direkt till resultaten. Utvecklingen ligger även i linje med ett ökat behov av insatser för denna grupp, mot bakgrund av rådande konjunkturläge och pågående statliga reformer.

Cirka 40 procent av projektets avslutade deltagare har gått vidare till arbete och/eller studier. Utfallet är lägre än det uppsatta målet, men bedöms inte som oväntat då målgruppen visat sig ha mer komplexa och sammansatta behov än vad som bedömdes vid projektstart.

Implementering av mindset, språk och skattningsverktyg utifrån den danska forskningsstudien Beskæftigelses Indikator Projektet (BIP) sker i projektets deltagande kommuner.

Flera utbildningstillfällen och möten med utvecklingsgruppen har genomförts under projektperioden. Totalt har 100 personer utbildats inom ramen för BIP-studien. Därutöver har Samordningsförbundets insatspersonal och Kalmar kommuns arbetsmarknadsenhet anslutit till utbildningsupplägget, vilket har resulterat i ytterligare 40 utbildade deltagare.

Projektets styrgrupp beslutade att under hösten ta fram former för hur arbetet med BIP ska fortsätta efter projektets avslut. Förutsättningarna för implementering bedöms som goda, där Kommunförbundet Kalmar län lyfts fram som en samordnande aktör. Parallellt pågår arbete med att identifiera finansiering för det fortsatta arbetet.

Med utgångspunkt i fattade beslut har arbetet med BIP på länsnivå säkrats för perioden 2026–2028. Medel har avsatts för att upprätthålla ett regionalt utvecklingsnätverk med representation från samtliga kommuner, Kommunförbundet och Samordningsförbundet. Kommunförbundet har samordningsansvar och ansvarar även för den ekonomiska hanteringen.

KRAFT – Kalmar läns resurs- och arbetsförberedande team

Under våren skickade Kommunförbundet Kalmar län, tillsammans med elva av länets kommuner, in en ansökan till Europeiska socialfonden (ESF) för projektet *KRAFT – Kalmar läns resurs- och arbetsförberedande team*. Ansökan togs fram i nära samverkan med länets AME-chefsnätverk och arbetsmarknadsverksamheter. Den 18 juni beviljades projektet stöd om upp till 16 630 326 kronor.

Projektet pågår under perioden 1 september 2025 till 31 augusti 2028 och syftar till att stärka möjligheterna till egen försörjning för personer som varit arbetslösa och uppburit ekonomiskt bistånd i minst två år. Målet är att deltagarna ska gå vidare till arbete, praktik eller studier.

Under hösten inleddes projektet genom etablering av tre regionala noder – en norra, en mellersta och en södra – samt lokala team i varje deltagande kommun. Arbetsterapeuter med samordningsansvar leder teamen, som består av flera yrkesroller, däribland socialsekreterare, arbetsmarknadshandläggare, arbetsterapeut och konsulterande förtroendeläkare. Arbets sättet utgår från ett helhetsperspektiv där insatser anpassas efter varje deltagares individuella behov.

Projektet omfattar totalt 308 deltagare som erbjuds en individuell utredning med rekommendationer om vidare insatser, såsom arbetsförberedande åtgärder eller rehabilitering. Vid behov ges även sociala och hälsofrämjande insatser. Utöver effekter för deltagarna förväntas projektet även stärka den interna samverkan inom kommunerna samt bidra till organisatorisk förberedelse inför kommande bidragsreformer och införandet av en ny socialtjänstlag

Folkhälsa

Samverka med Region Kalmar län och Länsstyrelsen Kalmar län

Samverkan sker genom Regionalt ledningsforum. Från och med hösten 2025 deltar förbundschefen på dessa möten tillsammans med kommunchefer, regiondirektör och länsråd.

Livsmedel-, miljö- och hälsoskydd

Utvecklingsledarna för Miljösamverkan Sydost har genomfört "utvecklingsdialoger" där samtliga kommuner och länsstyrelser har besökts för att gemensamt reflektera kring hur vi kan utveckla arbetet för en bättre samverkan – tillsammans framåt. Resultatet av den kommer sammanställas och arbetas vidare med under 2026

Livsmedelsprojekt

Ökad samsyn genom mer samarbete och gemensam kontroll enligt Livsmedelsverkets kontrollprocess

Syftet med projektet var att stärka samsynen och utveckla samarbetet mellan livsmedelsinspektörerna. En caseday med gruppövningar och diskussioner kring bedömningar och gränsdragningar vid kontroll, både i smågrupper och i storgrupp, har genomförts. 12 av 13 kommuner deltog, totalt 18 deltagare. Dagen var uppskattad och slutsatsen man drog var att det finns behov av ökad samsyn och fortsatt arbete i frågan.

Miljöprojekt

Tillsynsprojekt – REACH, EU:s kemikalielagstiftning

Syftet med projektet var att öka kunskapen om kemikalielagstiftningen Reach genom att tydliggöra vilka delar som är aktuella för kommunerna och öka samsynen mellan kommunerna. Ett handläggarstöd har tagits fram för att stödja inspektörerna inför och under tillsyn. Ett diskussionsforum har startats upp för kommunernas inspektörer, där frågor som uppstår i samband med tillsyn kan lyftas och diskuteras. I början av 2026 kommer även en diskussionsträff anordnas för kommunernas inspektörer inom området.

Handledningsprojekt - Växtnäringsläckage från jordbruk och hästgårdar

Syftet med projekt var att bidra till minskat växtnäringsläckage genom att öka kunskapen hos kommunernas inspektörer – vad kan man genom tillsynen bidra med? Ett handläggarsöd har tagits fram för att underlätta inspektörernas arbete före, under och efter tillsyn. Ett digitalt diskussionsforum har också startats upp för inspektörerna. En kompetensdag inom området har genomförts. 10 av 13 kommuner deltog samt 5 kommuner utanför Miljösamverkan, totalt 28 deltagare. Dagen var väldigt uppskattad och det man tar med sig från projektet är att det finns ett behov av samverkan inom området och det är viktigt att hålla i gång nätverket mellan inspektörerna, både fysiskt och digitalt.

Handledningsprojekt - Effektiv tillsyn

Under 2023 togs en checklista för effektiv tillsyn fram som stöd för kommunernas miljökontor. Syftet med årets projekt inom samma område var att etablera tydliga ramar för en strukturerad och kontinuerlig samverkan mellan kommunerna inom Miljösamverkan Sydost. Genom detta förväntas både kvaliteten och effektiviteten i tillsynsarbetet öka, samtidigt som arbetsmiljön för inspektörerna förbättras.

Vid digitala temagruppsmöten inom områdena miljöfarlig verksamhet, avfall, hälsoskydd samt avlopp och dagvatten fick inspektörerna pröva ett nytt arbetssätt. Mötena gav möjlighet att lära känna varandra och utbyta erfarenheter med kollegor som arbetar inom samma sakområden i olika kommuner. Arbetssättet togs väl emot och slutsatsen är att det bör vidareutvecklas och användas även framöver.

Förutom de temadagar som varit knutna till årets miljöprojekt har följande temadagar genomförts:

- Remisser och miljöbedömningar
- Tillsyn av enskilda avlopp

Följande temadagar har planerat under året och kommer genomföras i början av 2026

- Användning av renat avloppsvatten
- Förändringar i avfallslagstiftning

